

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra

10 frt — kr.
5 —
3 — 50
1 —

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond.**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű és többször
hirdetéseket alkú szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 30 kr.

Olvasóinkhoz!

A **DEBRECZEN** holnap reggel külön kiadásban fog megjelenni és hozni fogja a mai napon végbement összes képviselőválasztások eredményét.

Szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk helyiségei egész éjjel nyitva lesznek, pártunk híveit minden perczen szívesen látjuk s teljes készséggel szolgálunk fölvilágosítással bármelyik választásról, a mely az országban a mai napon lefolyt s eredménye megérkezett.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

A választások.

Debreczen, 1896. okt. 28

Az ország nagy részében s Debreczen városában lefolytak a mai napon az 1886. november hó 23-ára összehívott országgyűlésre a képviselők választása.

Az ország ítél!

A magyar nép kimondta itéletét a magyar vagyont és lelket az osztrák iga alá hajtani akaró kormány ellen, s ott is, ahol a hivatalos erőszak, az érdekek, a vesztegetés nem engedte a nép igazi érzelmeinek megnyilatkozását a gazdasági és politikai függetlenség, a Kossuth Lajos zászlaja diadallal, vagy legalább is becsülettel kerül ki a küzdelemből!

De egyelőre már maradjunk a magunk ügyénél.

Azt előre láttuk, hogy Debreczen sz. kir. város I. kerületében a mi zászlónk győzni fog s **dr. Thaly Kálmán** neve óriási többséggel fog kikerülni a választási urnából.

A kormánypárt minden mesterkedése hiábavaló volt véle szemben, hiába akarták minden eszközzel megbuktatni vagy legalább is többségét kisebbiteni a mi nagyhirű jelöltünknek az I. választókerület derék polgárságát nem tudták megtéveszteni.

Debreczen sz. kir. városának örök büszkesége marad az a **372** szavazat, a melyet a Csapó és Péterfia utcza városrészek szavazó polgárai **dr. Thaly Kálmánra** leadtak!

Éljen **dr. Thaly Kálmán**, Debreczen

sz. kir. város I. választókerületének megválasztott országgyűlési képviselője.

A II. választókerületben is diadalal lobog a mi zászlónk!

Ez a kerület nem feledte el azt, hogy már több ízben volt függetlenségi képviselője Debreczen városának ebben a kerületben. Ha a mostani időkben már egy pár választáson nem is volt képes diadalra vezetni a függetlenségi párt lobogóját a II. kerület, mégis megvan a régi tűz s bárki neve álljon rajta híven kitart mellette a mi pártunk

A mostani választásnál **Tóth Béla** építész derék nevével indultunk a harcba s rögtön nevének hallatára olyan rémület fogta el a kormánypártot, hogy a halálos ellenségekbe vált két tábor egyszerre a kibékülésről gondoskodott s feledve mindent, fogadalmat és politikai tisztességet, visszalépette egyik jelöltjét.

De az igazán szabad elvűek nem álltak kötélnek s tömegestől maradtak el a szavazástól s habár az erőszak és mindenféle fenyegetések meg is tették a gyengébb lelkekre hatásukat: mégis erősen megcseppent a Király Ferencz szavazatainak száma és mindössze **128** szavazattal bírtak kiszorítani többet a függetlenségi és 48-as pártnak **Tóth Bélára** leadott **266** szavazatával szemben.

A függetlenségi és 48-as párt meglehetően elégedve a II. kerületbeli eredménynyel s meg lehet elégedve **Tóth Béla** is: a mi pártunk kitartott mellette!

A III. választókerület — sajnos — előre látható volt szintén. Az oda beplántált hivatalnok és vasutas sereget csapatostól vezényelték ki **Komjáthy Béla** ellen s lenyomták a gyönyörűen felvonult függetlenségi és 48-as pártot.

Ez a kerület mutatta meg legjobban a maga elvhűségét. Leszavazott ott is, mint egy ember, a mi pártunk, a nélkül, hogy jelöltje csak buzdító szót is mondott volna a választóknak. anélkül, hogy látták volna őt: annak tudatában, hogy a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt alelnökévé érdemesnek tartotta **248** szavazattal leadott le **Komjáthy Bélára**.

Éljen Debreczen sz. kir. város független polgársága, éljenek az ő jelöltjei:
Éljen **dr. Thaly Kálmán** országgyűlési képviselőnk!

Éljen **Tóth Béla**!

Éljen **Komjáthy Béla**!

A választás az I. kerületben.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 28.

(K.) Ma választotta meg Debreczen sz. kir. város három orsz. képviselőjét. Már a kora reggeli órákban talpon volt az egész város. Zászlók lengése, piros, fehér és zöld tollak tarkasága tévé mozgalmassá az utcákat.

Az I. választókerület függetlenségi és 48-as pártja a Csapó-utczai **Törő-féle** vendéglőben gyűlekezett, hol a kerület vaskezű elnöke **Somogyi Pál** vezette a választást.

A legelső dolog az volt, hogy még egyszer összegyűjtötte azt a 15 választót, aki aláírta a **dr. Thaly Kálmán** jelölő beadványt, azután a kerület eljáróit állította csatarendbe.

Reggeli 8 óra után összegyűlt a választást vezető küldöttség s **Nagy Lajos** ügyvéd kihirdette, hogy a törvényes számú aláírással két jelölt van ajánlva: **dr. Thaly Kálmán és Mayer Emil**, akikre a szavazást ezennel elrendeli, jelenti továbbá, hogy bizalmi férfiakul a **dr. Thaly Kálmán** pártja **Kiss József és Pongó Lajos** választókat, — olyan községi lakosokkal pedig, a kik a szavazási helyiségbe szabadon bejárhatnak, **Gombos Ferencz** Orokocsi **Végh János** választókat jelentette be.

Ekkor aztán elrendelte a sorshuzást, a mely szerint aztán a szavazás sorrendje megállapítatik.

A sors úgy döntött, hogy a szavazást a **Péterfiánál** **dr. Thaly Kálmán** pártja kezdte. Egyszersmind kihirdette, hogy a további sorrend megállapítását magának tartja fenn s úgy rendelkezik, hogy a péterfiái Mayer párt első csoportja leszavazása után a csapó utczaát ugyancsak a Mayer párt kezdi s utána jön a **dr. Thaly Kálmán** pártja.

Körülbelül 11 óra volt, mikor a **dr. Thaly Kálmán** pártja a Péterfiáról leszavazott s 150 szavazattal egyelőre megállt a sor.

A kormánypárt.

Felvonult aztán a **Mayer Emil** pártja s ekkor látszott, mennyire szánalmas kiesiny s milyen nagy az erőlködés, hogy legalább is tisztességes számot érjenek el.

A párt konfessziái ijedt arczzal számolgatták őket s mikor jelentették nekik, hogy mind megvan és nincs egy hija is, szegények majd a föld alá bujnak szégyenletükben. Leeresztett orral indultak befelé a kereskedelmi akadémia udvarán, a tornahelyiség felé.

Mikor aztán az első csoport, mely még olyan-amilyen tömeget mutatott, elfogytak a csoportok s alig lézengett egy pár ember az akadémia tájékán.

Ebben a siralmas állapotban persze nem igen szaporodtak a Mayer ur szavazatai, hanem úgy állott a dolog, hogy délelben, mikor a tulajdonképeni Mayer-szavazás akart kezdődni, azaz a hivatalnokok megjelentek, leszavazott:

dr. Thaly Kálmánra : 150,
Mayer Emilre : 45.

A választási elnök azonban nem volt hajlandó várni rájuk, hanem kihirdette, hogy megkezdte a c s a p ó u t c z á r ó l a szavazatok felvetelét.

Természetes, hogy ezt a kormánypart emberei nem vettek jó néven, de hiába, nem lehetett ellene tenni.

A II. kerületi választás.

Mozgalmas képet nyújtott a II-ik kerületben a választás. Pár híveink, kik a Hatvan- és Piacz-utcából nagy számmal gyülekeztek össze a »Debreczen« sör-sarnok udvarán, öríási lelkesedés közben éltettek jelöltünk T ó t h Béla nevét.

Örökös nyüzsgés volt észlelhető a part-tanyán s onnan vonultak csoportonként a választás színhelyére.

A „DEBRECZEN“ TÁRCZAJA.

VERJE MEG AZ ISTEN! . . .

Verje meg az Isten valamennyi átka,
A ki becsületét áruba bocsátja!
Mert az igaz embert nem arra nevelték,
Hogy pénzért eladják hitét, szavát, lelkét,
Rosszabb a kutyánál — mert az legalább hü
Ki magát eladja!
Verje meg az Isten, az egy igaz Isten
Rettentő haragja.

Nem magas fal óv meg, nem a márványtető,
Földrengés ledönti, megessi az idő:
Nem a vas, nem a kő, egy sem állhat ellen,
A mi örökké tart, egyedül a jellem!
Templom szentélyéből a kufárt kiverte
Krisztus nagy haragja,
Verje meg az Isten, az egy igaz Isten,
Ki magát eladja.

Nemzetek nagysága a jellemen épül,
Erejét meríti a polgár szívéből:
All is az, mint a völgy, az erdő királya,
Mely a zugó szélvészét dacosan kiállja,
De átok a népre, mely kincs-s bálványok
Talpaihoz szédül,
Epusztul az Isten, az egy igaz Isten
Rettentő kezétől.

Pusztuljon is! Nem kár! Az a faj ne éljen,
A kiből kivészett a nemes szemérem!
Istencm! be csüggedt, kopár az ilyen nép!
— Mintha az időből a hajnal kiesnék! —
Rabszolgát csinálhat a legelső zsarnok
Könnyedén belőle:
Megverte az Isten, az egy igaz Isten
Es elfordult tőle:

A piros tollasok öríási száma élénken pertraktálta a választás esélyeit a tanyán s a bizalom rendkívül nagy volt jelöltünk mellett.

A »Debreczen« sör-sarnok és a városháza előtt eltorülő helyet is zsufolásig megtöltötte a piros tollasok tábora, a zászló alatt szavazásra vonuló párthiveket megpillantóiták harsány éljenzésbe törtek ki.

A lelkesedés e kerületben leirhatlan volt s örömtől kigyult arczzal beszélték szavazóink, hogy T ó t h Béla megválasztása, ha a szavazatok így folynak valószínű lesz.

Mikor pedig 10 órákor az addigi szavazás eredménye kihirdetett a párthivek között, valósággal dörgő éljenzésbe törtek ki.

Tíz órákor, daczára, hogy itt 9 órától kezdve 10-ig a Piacz-utcai kormánypartiak szavaztak, így állott a két jelöltre beadott szavazatok:

Dr. Király Ferenczre 67 (ominozus szám)
T ó t h Bélára 73.

A függetlenségiék még ekkor tömegesen vonultak a városháza Kossuth utca felőli bejáratához, hogy leadják szavazataikat jelöltünkre.

D. e. 11 órákor, midőn a piacz- és hatvan utca leszavazott: T ó t h Béla és Király Ferencz szavazatainak közel állott egymáshoz de midőn 12 ó r a k o r a h i v a t a l b ó l kiözlött t i s z t v i s e l ö k k a r a szavazni hajtva: a d. u. 7 órákor megállapított szavazatok így oszlottak meg: T ó t h Béla 199, Király Ferencz 239 s így tehát a Király párt 40 szavazattal haladt előbbre.

Nem látod magyar nép, hogy ki sujtol téged
Viz előtt, duló tűz lángpallosa éget,
Nem véletlen ez, lásd, nem esik hiában:
Elveszed a romlást büneid díjában!
Mert lemondasz gyáván, alkuszol htedre,
Elveiddel játszol . . .
Epusztul az Isten, az egy igaz Isten
Szörnyű bosszujától!

Térj magadhoz végre! Légy a régi hős nép,
Kinek a gonoszsággal küzdeni dicsőség;
Nemzeted nagysága, szép függetlensége
Legyen a vállasod — s minden bajnak vége!
Ég a becsületért, mint az oltár lángja,
Örökös szent hévvel:
Es megáld az Isten, az egy igaz Isten
Mind a két kezével!

Ábrányi Emil.

Hamlet.

A debreczeni városi színházban kedden, 1896. okt. 27-én: Hamlet. — Tragoedia 5 felvonásban. Irta: Shakespere. Fordította: Arany János.

Az első klasszikus tragoedia e saisonban. A darab maga vonzotta-e a közönséget, vagy csak a kíváncsiság, hogy milyen lesz az előadás: nem tudhatjuk; csak azt konstatahatjuk, hogy a nézőtér egészen megtelt, az előadás egészben véve sikerült, Komjáthy a czimszerepben kapott annyi tapsot, hogy némely gyengébb művész akár meg is szédülhetett volna tőle. Mindenki azzal a benyomással és meggyőződéssel távozott, hogy társulatunk erején a legnagyobb nehézségekkel járó klasszikus remekek sem fognak ki.

Shakespere e soha el nem évülő remekét ki nem ismerné? Hamletnek, a szírienszerűen dán királyfiának s vele az embernek

III. kerület.

Miskolczi Jenő választási elnök 9 órákor hirdette ki az egybegyűlt választók előtt a választási eljárás megkezdését s a szabadelvű párt részéről Dr. Kola Jánost, a függetlenségi és 48-as párt részéről Komjáthy Bélát, az országos függ. párt alelnökét jelenti ki ajánlott képviselőjelöltül, kikre a törvény értelmében elrendeli a szavazást.

A Kola nevére erőltetett halvány éljenzést csakhamar elnyomta a Komjáthy párt nagyszámu választóinak bizalma.

A szavazást a Kossuth-utcai függetlenpárt választói kezdték s mint az előjelek mutatják, ez utcában tulnyomó többséget kap pártunk, melynek tiszta lobogója fenn mutatja az elvhü polgárok irányát.

A mi a tulajdonképeni szavazást illeti csak azt jegyezhetjük meg rá, hogy ilyenkor fűnik ki az a temérdek visszaélés, melylyel kormánypart kierőszakolja győzelmének olcsó (?) dicsőségét. Vasuti tisztviselők kik Bukovány határan vagy Horvátországban laknak, potya-jegyvel, egész napra tartó ellátással kapnak engedélyt a hazajövetelre, hogy a mameluk-tábor csztlósainak számát szaporithassák. Olyan polgárok, kiknek a reklamáció alkalmával be volt vezetve nevük a névsorba, most b á m u l v a t a p a s z t a l j á k, hogy valami esodálatos esemény miatt kihullott a név, elvesztett a jog s minden utánjárás hiábavalónak bizonyul a család megsemmisítésére.

Dél felé mind nagyobb tömegekben kezdet jönni a kormánypart, úgy hogy midőn délben felfüggeszté M i s k o l c z y Jenő elnök a szavazást, összesen esett szavazatok:

Komjáthy Bélára : 120
K o l a Jánosra : 210

szomorú sorsán ki nem töprengett volna már egyszer-mászor? Shakespere pessimismusa egy darabjában sincs világosabban, nagyobb erővel kifejezve, mint épen ebben. Az idealismus hiu voltát, a reménykedő, hívő, becsületes élet kábaságát, az erények és bűnök a földön való összekavarodását, gonoszok és becsületesek sikerbe vetett hitének, számításának megcsufolását, szóval az emberi lét czelnélküli botorságát, hiábavalóságát, az örök enyészett rettenetes hatalmát senki sem mato-gatja megrendítőbben, velőkgig hatóbban, mint épen Hamlet és az ő világa. Micsoda egy világ ez! Egy becsületes király, ki 30 esztendeig boldogan él és országol feleségével s abban a hitben van, hogy szeretve is hal meg. — De ott van a hatalomra vágyó öcs, a ki buja szerelemre, természetellenes szenvedélyre lobbantja az eddig tisztességes, már hajlott kora királynét és a két vétket, undorító szenvedély egy mederben összefolyva, szennyes hullámaival a féktelen indulatok görgötegét megindítja s az pusztítva rohan, utjában mindent elseperve, a tátongó mélységbe, a testi és szellemi megsemmisülésbe, az örök titku nirvánába. E pusztító görgöteg magva Hamlet, a jó király és jó fia. Meg van áldva mindennel, a mit a sors embernek adhat. Vannak jó szülei, van hatalma, ő maga erős, bátor, bölcs ifju, szive szerelemre nyílt s Ofeliája imádvá szereti őt. De mind ez a sok áldás csak azért van, hogy annál nagyobb legyen vesztesége — Atyja halála s az azt követő hamari násza anyjának megölik lelkében a hitet, hiábavalóságoknak, átkos mérget rejtegetőknek látja az áldásokat, melyek csak az imént boldoggá tették. — Egymásután mond le mindenről, mi neki kedves volt: az uralkodás reményéről, szerelméről, az emberi becsületeségnél, a tiszta lelkeknek a gonoszság felett való diadalmi erejében

A kormánypart etet-itat.

A délelőtti szavazások eredménye az I-ső és II-ik kerületben annyira kedvező volt, hogy a kétségeesett kormánypart eszeveszett módon elkezdett etetni-itatni.

Mindhárom kerület kortestanyából a részeg emberek rikácsolásai és bödülései hallatszottak ki s odabent folyt bőven a bor, ser s a tokány, pörkölt és virsli hulladék garma-dában állott.

Mikor pedig kiszivárgott a választási helyiségekből, hogy a kormánypart az első két kerületben a lehető leggyengébben áll, a mameluk választók körében nagy riadalom keletkezett.

Mozgósították az összes városi napdi-jasokat, kik örült futkározást vittek véghez a város-ban. Czipelték fel a szavazókat akár akartak, akár nem.

Az I-ső választó kerület tanyáján a Vilmos-féle sörcsarnokban volt a legcsendesebb hangulat. Ámbátor a kormányparti ügyesebb kortések erre a kerületre feküdtek rá leginkább. Bent a sörcsarnokban néhány választó csendesen szüresülte a sört és a spritzert, kint pedig néhány álmos fiakkeres csapta a lábászárán a legyet.

Az I. vál. kerületből egyenkint jártak szavazni Mayerre, kire bizony a hivatalos szavazókön kívül alig szavozott más ember, ha csak nem Géresi Kálmán és Csiky Lajos, kiket különben érdemük szerint megabozogolt a ker. akad. előtt táborozó jogász ifjuság.

A II-ik kerületben már zajosabb volt a hangulat. Ott már a kora reggeli órákban elkezdődött az etetés-itatás. Már 6 órakor jó mámorosan kezdtek meg a szavazást a piacz utcai kormánypartiak. Mikor pedig ezek le-szavazták s Tóth Béla partja

erősen szorította a dolgot 11 óráig, a mikor nagy tulsulyra vergődött Király felett, a megrémült Király partiak örült itatást rendeztek a Bikában, melyre csak úgy fog-dosták a főtéren szállingózó választópolgá-rokat.

Folyt a bor még pedig nem valami kö-zönséges. Egy hordó tokajit ütöttek csapra, sőt pecsétes üvegekben is szolgáltak fel.

Ott volt csak a jó dolog. Luculusi lakoma Messze is elhatolt a hire s csődült oda min-denféle népség. Boldog, boldogtalan, a ki oda ment s ráfért az arczára, hogy megszólítson valami kortesfélet, kapott ott mindent, mi szem s száznak kelemes.

Ugy fél 12 óra tájban vagy 30 diák gyerek feküdt az asztalok alatt részegen s eltették felváltva Király Ferenczet és Thaly Kálmán.

Nem volt oka azonban a Király pártnak annyira megrettenni, mert 12 órakor a hiva-talokból közönlő szavazni hajtott hivatalnok sereg helyreállította az egyenslyt.

A III-ik választókerület kormányparti szavazói az Angol Királynő-ben táborozott. Ott is jó gseftet csinált Hauer Bercei. — Ott is ittak a kormányparti Atyafiak büven s mint egyik-másik megjegyezte jó torkuk van a polgártársaknak.

Itt kevesebb volt az élénkség. A kor-mánypart biztos győzelmében veregette po-czakját... Hogy felesleges volt félnie mutatja az, hogy a mint 10 órakor a kormánypartiak szavazni kezdtek mindjárt tulsulyra vergődtek. Az pedig ocsmány látvány volt, mikor 12 órakor 150 vasutast hajtvá fel a választásra, a melyen aztán Kola győzelme biztosítva volt.

A város képe a választásnapján.

Furcsa egy kép! Szép is, nem is!

Majdnem minden házról lelobognak a nagy nemzeti tricolorok, hirdetve ennek vagy annak jelöltségét, hatalmas háromszinű bojtya szinte belecsapkod az alatt járók ar-czába, melynek szélére is arczába száll szoknak a vér, a kik nem szívők szerint voksoltak egyikre-másokra. — Az utczákon óriási a ló tá-s-fu-tás, — ki ki siet szavazatát, — mely sokaknak oly nehéz teherként fekszik szívéen — adni oda, hol mosolyogva, szalkás szemmel tekintenek reá ezért. A fiakkerek óriási sebességre ösz-tökélik az ostorral lozaikat, vivén egy egy nyomatekos hangot a hátulsó ülésben, amely hangnak birtokosa izgatottan sürgeti kocsisát gyorsabb hajtásra.

A megérkezéskor zsebébe nyulva, érthe-tetlen szavak mormolása után átadja a szállításiért járó honoráriumot és lép a küzdők-közé. A fiakkerek közelebb vonszolja szemé-hez a nagy ajándékot s hallkan szóll a távozó után: »Kevés, de azért bár csak minden léten lenne egy választás!»

A sörcsarnokban vidáman oly a daridó

A pinczér nem győzi törteni arczáró. A melegség s az elfáradás hirnökét: az izzadt lóságot. Két karja egy egész rakodó hely, me-lyen ott párolog több rendbeli virsli a s z a v a z ó k vagy már l e s z a v a z ó k számára.

Az öreg Debreczen mindezeket végig tekintve, csak ennyit mormol magában:

»Hej! nem így volt az régen!»

Márok.

vetett hitéről, magáról az életéről, mely ennyi csalódás után csak elviselhetetlen teher neki. Rettenetes az a lelki harc, melyen át e le-mondáshoz, e megsemmisüléshez jut; irtózatosa minden idealisban csalódott embernek Hamletben való megzemélyesítése; irtózatosa, de a konkrét esetben egészen természetes. Min-den gondolkozó elme megát a csapások súlya alatt a Hamletéhez hasonló convulsiókon s érezzük, hogy ha ránk is oly óriási tömeggel szakadnának egyszerre a súlyos csapások, lel-künk egyensúlyát megtartani mi sem tudók. Hamlet megutálja az uralkodást, mert atyja ártatlan halálának egyik oka az volt; meg-utálja a szerelmet, mert anyjában rettenetes elfajulását tapasztalja annak és ha szülő anyjában ily irtózatosa kellett csalódnia, szülő anyjában, kit gyermekei szívének gyöngéd érzelmeivel szükségképen az erények legtisztább hordozójának tartott, ki csodálná, ha megrendült elméjével eltasztja magától szíve bálványát, a tisztta, az ártatlan Ofeliát? Hiszen megmásithatatlantul tolakodik elkebe az a gondolat, hogy ő is, meg mindenki látja sorsára juthat, hogy Ofelia szívében is elváltozhatik az édes méz öldöklő méreggé. Ki nyujt biztosítékot arra, hogy ez be nem következik? Senki, semmi! Ez a bizonytalan-ság, ez a sötét, de a történetek után nem alap-talan gyanu, ez az emberi természet megbiz-hatatlanságából vont kétségbeejtő követke-ztetés széttepi a gyöngéd lánczokat, melyek szívet az Ofeliához kapcsolják, megfertézteti a talajt, melyben a tisztta szerelem gyökerezett a virágzott s Ofelia is megtörik, elhervad meg semmisül. És a bűn nélküli ártatlanságnak, a mocsoktalan tisztaságnak, a magával tehetet-len jósnak e kegyetlen pusztul, az Ofelia megsemmisülése a legtragikusabb, a legmeg-rendítőbb az egész tragédiában. Vörösmarty

Szép Ilonkája jut eszünkbe, kinek e miatt kellett szintén kérelhetetlenül elpusztulnia.

Ime, a szeretet, a mit erény gyanánt árulnak, mint a megsemmisülés alapja, indító oka! Hiszen ez egyenes megcsufolása a mo-rálnak, a fennen hirdetett erkölcsi világrend-nek! Hiszen ezt látva arra a gondolatra kell jutnunk, hogy nincs erény, nincs bűn, minden csak nyomoruságos conventio! S ha az ezek látása, tapasztalása alatt megrendült, ideákért lelkesedő elme, nem találva többé a vezető világosságot, a kétségbeejtő sötétben eltéve-lyedik, megbomlik: csak természetes követ-kezménynek tartjuk.

Ime Hamletben lételünk, emberi valósá-gunk alapjai, a legfőbb kérdések egymással ádáz harcban. A teremtő lángész hatalmas munkája e mű és nem kis dologra vállalkozik a művész, ki e romboló szenvedélyek mun-kájának érzékelésére vállalkozik. Hamletnek be kell járnia a mélységet és magasságot, szavakba, tettekbe önteni a kétségeeset filozofiját.

Elismeréssel kell kijelentenuk, hogy Komjathy mindent megtett erre nézve. Minden szavából, minden mozdulatából látni lehetett, hogy érzi feladatának nagyságát, komolyságát és szerleletti nehézségét. Alakítása külsőleg egészen kifogástalan volt. De nem hallgathat-juk el azt a megjegyzésünket, hogy az igazi Hamletet még sem tarhatta el a meggyőződés hiányát; nem látnunk Komjathy Hamletében igazi, szívből fakadó érzést, nem ismertük fel a kifogástalanul alkalmazott mimika alatt a szenvedély romboló hatalmát. A legtöbbször csak szavait, kitűnően szavait, de pathosza álpáthosz. Kitérései, dialogjai még sikerültek e tekintetben is; de a monologok, melyek Hamlet lelkét elibünk öntik, hideg okoskodá-

sok voltak. A hang reszketéséből, az arcziz-mok rángásából a mester elrendező kezén kívül egyebet alig látnunk. Nagy Imre tanít-ványa állott előttünk. Azt azonban így is kimondhatjuk, hogy művészi gond tekintetében alakításával kevés hazai színészünk vete-kedhetik.

A másik főszerepet, az Ofelia szerepét Molnár Rózsi alakította teljesen kifogástalanul. E nagytehetségű művésznő, különösen az óriási nagy jelenetben bámulatra ragadta a közönséget. Öltözetéről kezdve minden eszköz-tökéletes volt, s ami hiányzott Hamletből, tel-jes mértékben megtaláltuk nála: a termée szélességet, az affektaltság nélküli, igazi páthoszt, az egész testet átható, az idegeket megrázó, az arczot felduló, az ést megbontó mélységes szenvedélyt, elviselhetetlen fájdal-mat. Az őszinte elismerés koszorujával szí-vesen adózunk neki.

Az e két főalak körül csoportosuló alakok is teljes igyekezettel és jó eredménnyel ját-szottak. Szilágyinak ugyan ez nem legjobb szerepe, de az entemlen nem rontott. Csigaházy, Benedek s különösen Vágó, Follinus és Bartha kisebb szerepekben is ragyogtatták tehetségö-ket. Sziklay, mint egyik sirásó, a bárgyúságot ezuttal határozottan tulozta.

A rendezés kifogástalan volt, kivéven, eleintén a reflektor sehog sem akarta meg-világítani Hamlet atyjának szellemét (melyet különben jobb lett volna egészen mellőzni a szinpadon.)

Sok ilyen estét kívánunk a társulatnak is, de a nagyközönségnek is.

Gulyás István.

Délután.

I. kerület.

D. u. a kormánypart a csapó utcán kezdte meg a szavazást s Mayer Emil alig kapott 15—20 szavazatot. — Ekkor aztán az elnök egynegyed 2 óráig felfüggesztette a szavazást s elrendelte, hogy szünet után a függetlenségi és 48-as párt kezdje a szavazást a Csapó-utcáról.

A délelőtti folyamán ennél a kerületnél mindössze két szavazót utasítottak vissza, az egyiket a mi pártunkról, a másikat pedig a Mayer-párttól.

A csapó-utcai szavazás.

Az $\frac{1}{4}$ 2 óráig felfüggesztett szavazást csak fél kettő után vettek fel újra, mint már fentebb megemlítettük, a függetlenségi párt csapó utcai szavazásával s alig néhány perc alatt egész rajokban vonultak fel pártunk derék hívei annyira, hogy az egy csapatban levőket nem is bocsátották be egyszerre a választási helyiségbe.

Egy félóra alatt már jól felbillentette újból a mérleget dr. Thaly Kálmán javára a leszavazott Csapó-utcai elvű sereg, úgy hogy 2 órákor a következő volt a számarány:

dr. Thaly Kálmán: 225,
Mayer Emil: 70.

s derék elvtársaink buzgalma nem lankadt, mind sürűbb rajokban jelentek meg az urna előtt s fejezték ki csatlakozásukat dr. Thaly Kálmán nemes politikájához, mely az önálló és független Magyarországot írta zászlajára.

Délután fél 4 órákor a vegyes szavazás folyamán a következő volt a szavazatok aránya:

dr. Thaly Kálmán: 300,
Mayer Emil: 125.

Thaly Kálmán győzelme bizonyos volt!

Mikor már leszavaztak a kormánypart összes emberei akkor az első kerületben is jónak látták kitűzni a zárórát.

Háromnegyed 5 órákor ki is tüzetett háromnegyed 6-ra. A kormánypart még folyton hajszolta embereit.

Az I. kerületben $\frac{3}{4}$ 6 ó. dr. Nagy Lajos elnök a következő eredményt hirdette ki.

Dr. Thaly Kálmán kapott 372. szavazatot, Mayer Emil pedig 207 szavazatot kapott, s így dr. Thaly Kálmán 165 szótöbbséggel az I-ső kerület országgyűlési képviselőjévé választotta meg.

II-ik kerület.

A II. kerületben a legmozgalmasabb az élet. Kocsik és gyalogosok mozgó sokasága teszi élénké az utcákat, a Debreczen sör-csarnok környékén csak úgy pompázik a vörös tollak tömegétől s habár a kormánypart erőlködése mind nagyobb és nagyobb mérvet öltött, a függetlenségi és 48-as párt lelkesedése és kitartása nem csökkeat.

A hatvan utca szavazásával kezdődött d. u. a szavazás és ez eldöntötte a II. kerület sorsát.

Az ottani nagy tömegű kormánypart egyszerre felemelte a Király Ferencz mérlegét s két órákor már így állt a szavazatok aránya:

Dr. Király Ferenczre 67 (ominozus szám.)

Tóth Bélára 73.

A délután folyamán nemsokára megérkezett a vegyes szavazás ideje. Ekkor már a kormánypart a végső erőfeszítéseit kezdte meg s 3 órákor így állt a szavazatok aránya:

Király Ferencz 321
Tóth Béla 247

Ezután kezdte csak meg a kormánypart az örült hajszát. Minden emberét lefűlelte és czipelt az urnához.

A Király Ferencz többsége percről-percra nőtt. Mikor pedig már az üzletvezetési hivatalnokok csoportostul mentek szavazni, akkor az ő győzelme kétségtelen lett.

A többség 3 órákor 98-ra emelkedett fel s ekkor már mozogni kezdtek a választási téremben hogy a zárórát jó volna kitűzni. Persze így aztán biztosították Királynak a többséget. —

Fél négy órákor egy pillanatra gyéreb-ben kezdtek gyűlni a szavazók s mivel Király többsége ekkor már 115 volt, az idő alkalmasnak találták a záróra kitűzésére s így elűtötték Tóth Bélát a győzelemtől, kinek pártja nem lévén elkészülve arra, hogy ilyen szokatlanul korán kitűzik a zárórát. Már nem volt arra idejük, hogy azon elvtársainkat kik idáig még nem szavaztak le, leszavaztassák.

A zárórát tehát e kerületben tüzték ki legelőbb.

Fél 4 órákor Sesztina Lajos elnök $\frac{3}{4}$ 5 órára kitűzte a zárórát.

A szavazatok száma ekkor így állott:

B-adatott összesen 625 szavazat.

Ebből Királyra 370

Toth Bélára 155 esett s így

Király többsége 115 volt.

A záróra alatt a kortések óriási erőlködése daczára is csak gyéresen szavaztak le.

Háromnegyed 5 órákor hirdette ki Sesztina Lajos az eredményt a II-ik kerületben.

Király kapott 384
Tóth Béla 266

szavazatot, e szerint dr. Király Ferencz 128 szótöbbséggel megválasztott képviselőnek jelentette ki.

III. kerület.

A délutáni szavazást a varga-utcai szavazók kezdték a függetlenségi párttal s ezek a derék hívek — bár nem mutattak olyan szép érdeklődést, mint a mult esztendőben, mégis felemelték szépen a Komjáthy Béla szavazatainak számát.

De mit ért ez, mikor aztán bevonultak a Kola János hivatalnokai s felbillentték a mérleget. A köteles szavazatok egész armádiája vonult fel úgy hogy 2 órákor így álltak a szavazatok:

Komjáthy Bélának: 140.

Kola Jánosnak: 265.

Néhány percczel ezután befejeződött a Varga utca is s megkezdődött a vegyes szavazás.

Ez azután kitűntette, hogy milyen praktikával dolgozik a kormánypart. Ha az elmaradtak közül egy pár derék pártívünk leszavazott, rögtön készen állt 20—30 hivatalnok hogy legyűrje a mi egyenes emelkedésünket.

Nyugodt lélekkel, de kitartással folytatja a kerület alkotmányos küzdelmét. Sürgős-forgás, sürű kérdésősködés színhelye a várud-utcai tanya. A milyen cöqsedsen folyt eddig a szavazás, olyan rohamosan megindult 3 óra után.

Hatalmas csoportokban vonult fel a Komjáthy párt, hogy hazafiai kötelességét teljesítse az urnánál. Körülbelöl egy óra hosszáig ugyszólván szóhoz is alig juthatott a mameluk tábor mint ezt a következő kimutatás is mutatja;

4 órákor:

Komjáthyra szavazott 209
Kolára 362

A Kolára szavazók tömegét a berendelt állami, megyei városi és vasuti hivatalnokok képezik, kiknél az igaz meggyőződés szabad nyilatkoztatásáról szó sem lehet. A kenyér a hivatal parancsolja a hatalom iránti feltétlen engedelmességet. De mégis felemelő és megnyugtató lehet pártunkra nézve, hogy ebben a kerületben is ily szép számmal sorakoztak a polgárok zászlói köré.

A négy órás vonatok megérkezével, ismét a Kola párt kerekedett feül mert megérkeztek a «mezeihad»-ak más megyékből az ország közeli s távoli vidékéről. Ismét a választások lisztája került sorra; szaporodik a kónyszerített szavazatok száma. Mig csak le nem szavaznak, szó sem lehet a záróra kitűzéséről.

A III. kerületben a választás lassan folyik. A délutáni vonatokkal érkeztek a szavazók. Záróra ezideig kitűzve niucs. Kola tulsulyban van. Szavazatainak száma 467, Komjáthyé 245. Kola megválasztása bizonyos.

$\frac{1}{2}$ 5 órákor: Komjáthy 239
Kola 412

A zárórát háromnegyed 6-ra tüzték ki e pillanatban.

$\frac{3}{4}$ 6 órákor hirdették ki a szavazás eredménye. — Dr. Kola János 484, Komjáthy pedig 248 szavazatot kapott. — Így tehát dr. Kola János Komjáthyval szemben 236 szavazattal győzedelmeskedett.

Táviratok.

Az országban.

Budapest, okt. 28. (A »Debr« ered. táv.) (feladatott 2 ó. 45 p.) A főváros VI-ik választókerületében Vázasonyi Vilmos függetlenségi és 48-as Kossuth-párti jelölt visszalépett. A belvárosban Fűredi Ferencz függetlenségi szintén visszalépett s így br. Podmaniczky Frigyes megválasztott. A főváros többi kerületében a kormánypart szintén óriási többséggel fog győzni.

Budapest, okt. 28. [feladatott d. u. 2 ó 46 pkor.] Eddig az ellenzékéről a következő képviselőket kiáltták ki egyhangulag:

Nagy-Kőrös: Eötvös Károly független Kossuth párti.

Paks: Szluha István független Ugron párti.

Kecskemét, okt. 28. (feladatott d. e. 11 ó.) A választás mindkét kerületben rendben indult, E pillanatban az első kerületben van Zichy Nándor gróf np. 23. Bartók Lajos f. 22. Rajasányif. k. 21. Nagy Mihály szocz. 21 szavazata. A felső kerületben Horváth Ádámnak 69. Kossuth Ferencznek 54. Kaas Ivor bárónak 61 szavazata van.

Választások a környéken.

H. Bősörmény, okt. 28. A »Debr.« er. táv. Ér. regg. 9 órakor. A szavazás megkezdődött a sors szerint a György Endre pártja kezdte a szavazást, minden csendes és nyugodt.

H. Bősörmény, okt. 28. A Debr. ered. táv. Ér. déli 12 ó. A György párt leszavazott. A kerület választóinak összes száma 1987, ebből György Endre eddig 650-et kapott. — Szina y g y ő z e l m e b i z t o s.

H. Bősörmény. A Debr. ered. táv. Ér. d. u. 3 ó. 10 p. György Endre eddig 688, Szina y Gyula 775 szavazatot kapott. A szavazás folyik. Szina y Gyula győzelme kétségkívül. — A csend és nyugalom pártalan. A György pártiak is látják, hogy minde-erőlködésük hasztalan.

H. Bősörmény okt. 28. Felad. d. u. 3 óra. Szina y-nak 110 többsége van, megválasztása teljesen bizonyos.

H. Bősörmény, okt. 28. (feladatott 4 órakor.) A kormánypart minden erőlködése és képzeletet felülhaladó veszteségei daczára Szina y Gyula te pillanatban 93 szótöbbséggel megválasztottnak jelentették ki.

Margitta, 1896 október 28. (Felad. d. u. 4 ó. 5 p.) Győzelemhez nagy reményünk van. A választás eltart éjfélig. További sürgönyök mennek.

Székelyhid, okt. 28. (feladatott 1 ó.) A választási harc óriási vehemenciával folyik. A Fáy párt érezve biztos bukását, rettenetes erőszakoskodásokat visz véghez. A kortések Dungróvits Kiss Albert-párti választót agyonkéselték. A teteseket elfogták.

Székelyhid, okt. 28. Ér. d. u. 2 óra (A »Debreczen« tudósítójának távirata.) **Ma Kiss Albert óriási lelkesedéssel, nagy szótöbbséggel megválasztott.** Már a kora reggeli órában oly óriási csoportokban gyűltek össze a Kiss Albert választói, hogy Fáy Ándrá s bukása bizonyosra volt vehető, daczára, hogy a Fáy párt minden képzelhetőt elkövetett arra, hogy jelöljüknél valami kis többséget szerezhessen. Az etetés itálás rendkívüli mérvben folyt, de a bor, sör, pálinka sem volt képes a Kiss Albert elv h ü t á b o r á t eltántorítani. A szavazás menete folyton mutatja, hogy a székelyhidi kerület nem terem Fáy számára habérokat. S most midőn a szavazás végeztével Kiss Albert ur, a mi szeretett képviselőnk ismét megválasztott, bizalommal nézünk a jövőbe. Éljen Kiss Albert!

Hosszupályi, okt. 28. (A »Debr. er. táv.«) Ér. d. u. 12 óra. D. e. 11 órakor Marj a y : 132, Fráter 197.

Hosszupályi okt. 28. (A Debr. ered. táv.) Ér. d. u. 1 óra 30 perc. Délután 1 órakor Marj a y : 172, Fráter : 314. Léta még nem szavazott.

Jászberény, okt. 28. déli 12 órakor. Apponyi Albert gróf 15-el előnyben van Erdély miniszter felett.

Eger, okt. 28. déli 12 órakor. Sz e d e r k é n y i Nándor függetlenségi U g r o n - p á r t i szavazattal előnyben van L u k á c s miniszter felett.

Ujdonságok.

Választási visszaélések.

Ezen a czimen állandó rovatot kell nyitnunk és nyitni minden oly politikai napilapnak, mely a kormány bűnös üzemében nem vesz részt és hazafias szent czéljoknak tartják, hogy a Banffy-féle lelkiismeretkufarokat leleplezzék. — Lelkiismeretkufaroknak kell őket neveznünk, mert az a mód, melylyel a meggyőzés és politikai hitel ellen galád merényleteiket elkövetik, más nevet kizár. Sajnos, a mi városunk is meg van már a lelkiismeret kufarai által veszélyeztetve, it is utca számra folyik a bor, sör, pénzért vesznek a szavazatokat, tehetetlen betegeket, szavaztatnak le; békés járókelőknek erővel neki mennek s hurezolják a szavazó urna elé.

A debreczeni I. választókerületben tehetetlen volt a kormánypart minden erőlködése daczára. Etetés-itálás itt is volt, mint a II-ik kerületben, ahol az itás választók a Bika udvarán egy hordó bort elfolyattak. T h a l y pártja rendületlenül kitartott imádásig szeretett és becsült jelölje mellett, s az a nagy igaz és őszinte lelkesedés, melylyel a T h a l y Kálmán neve meg megújuló eljenzések között felhangzott, az országos hírű tudós s rendületlenül függetlenségi férfi megválasztását bizonyossá tette.

A II. kerületben már a déli órákban óriási pánikot okozott az a körülmény, hogy K i r á l y é s T ó t h Béla egyformán állottak, hol az egyik, hol a másik nyerve egy pár szavazatot. A függetlenségi pártiak örömmel a kormánypártiak kétségbeeséssel néztek a szavazás eredménye elé; s a kormánypart minden eszközt előszedte, hogy 10—20 főnyi többséget a hivatalos presszió és veszteség által összefoghatott.

A III-ik kerületben vig élet volt. A győzelmében elbizakodott kormánypart már délután felterített az Angol királynőben az esti bankethoz, boldogan kijelentve a tudatban, hogy egyszer lelki kétségbeesés nélkül győzni fog. Kedves egészségükre kívánjuk a jó megérdemelt munka utáni vacsorát és pihenést.

* **Negyvennégy babérkoszorú.** A hazafias kegyeleinek megható példáját mutatja Sarvári Samu, szilágy-somlyói lakos, aki szegénysége daczára ugyancsak költségekbe verte magát, hogy kegyelettel adózhassék halottak napján elhunyt nagyjainknak. A derék polgar Fiuméba utazott és ott a saját költségén negyvennégy babérkoszorút kötött és felhozta Budapestre, hogy innen juttassa rendeltetési helyökre. A koszorúk közül hármat a »Kossuth család sírjára«, egyet-egyet »Arany János«, »Deák Ferencz«, »Klapka György«, Woronieczky Miczizláv, Batthyány Lajos, Jókai Mórné«, »P. Szathmáry Károly«, »Uray József«, »Vörösmarthy Mihály«, Garay János, »Sárosi Gyula«, »Csányi László«, »Irányi Dániel«, »Vetter Antal«, »Vass Gerebena«, »Tancsics Mihály«, »Bősörményi László« sírjaira szánt. Azonkívül Alsó Dabasra »Kossuth Lászlónak és nejeének« és »Halász Gézának« Czeglédre 2 és pedig »Földváry Károly« és »Csutak Kálmán«-nak sírjára egyet-egyet. — A szolnoki »Honvéd-émlékre« egyet, az aradi »Vértanúk szobrára« tizenhármát, továbbá okt. 6-ára szintén küldött egyet Aradra. Békés Gyulára »Pfüfner Paulina« sírjára egyet. Debreczenbe a »Honvéd-émlékre« és a »Csokonai« szobrora K. Tóth Mihály sírjára és a ref. lelkeszek emléksobrára egyet-egyet. Az egyetemi ifjuság nov. 1-én szintén megkoszoruzza a nemzet elhunyt nagyjainak sírját. Az ifjuság reggel 8 órakor vonul ki az ujonnan felszentelt zászlója alatt a kerepesi uti temetőbe, ahol a következő tartanak beszédeket: Kossuth Lajosnál Kazay László, Deák Ferenczénél Rainer Károly, Voronieczky Miczizláv herczegnél Lamperth Géza, Forinyák Gézánál Kazay László, Csányi Lászlónál Vetzák Ede, Klapka Györgynél Ditrói Nándor, Trefornál Józsa Gyula, Irányinál Roth Albert, Czuczor Gergelynél Hannig Ist-

ván, a vértanuknál Lajos Dénes, Kisfaludy Károlynál Vida Sándor, Csiky Gergelynél Purebb Győző, Gray Jánosnál Reviczky Gábor, Arany Jánosnál Rell Lajos, Vörösmarthy Mihálynál Dobos Károly, dr. Szabó József sírjánál Lenkey Géza, (a magyar turista egyeslet osztálya nevében.)

* **A műkopláló halála.** Az éhség hírneves művésze, aki kézzelfoghatóvá akarta tenni a biblia azt a csodáját, hogy Krisztus negyven napig bójtolt a pusztában, most elköltözött oda, ahol megkezdte a nagy, örökös koplalást, amelyet vig lakmározás föl nem vált soha. Dr. Tanner, aki Európa minden nagyobb városában s nálunk is bemutatta tudományát, mint a kábel drótján jelentik, ma meghalt O h i o államban, ahová az utóbbi időben félrehúzódott s a mint mondják, csupán a gasztronómia édes örömeinek élt, kárpótolni akarván gyomrát mindazért, a mit ellene vétett. De azért nem csömör okozta Tanner halálát, sőt a híres koplalónak, akire annyi sok jó és rossz érczet faragtak, nagyon tragikus vége lett. Véletlenül meggyulladt a ruhája. Tanner eleven fáklává változott és oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy sérülés-ibe bele is halt. — Tudjuk, hogy az ő példája nyomán a koplalás mesterségét egész iparszerűleg üzték az epigonok, a kik közül Succi Tannerrel egyenlő nevezetességet vívott ki; de azért az uttörés érdeme mégis az amerikai tanáré a művészi éhezés terén.

* **Eljegyzés.** Rosenberg Emil helybeli előnyösen ismert kereskedő f. hó 25-én eljegyezte Waldmann Regina kisasszonyt. Waldmann Lajos m. kedves leányát, Nagyváradon.

* **Bánffy szerelmes levelei.** Egy olvasónk a következő kortörténeti adalékot küldi be hozzánk:

Tegnap uton lévén, a vasuti kupéban egy tekintélyes ural utaztam együtt. A zord és energikus férfi a vonal valamelyik állomásán kiszállt, egyedül maradtam. Ekkor a barszonyos ülésen egy rózsaszínű papirostra esett a tekintetem. Rózsaszínű papir, ah, ezt az öreg ur hagyta itt. Fölvettem és olvastam:

Izgatókat 261, 275, 628, 5795, büntetőtörvény 4792, 729, 3680, 276, elfogni 678, 7282, 6463, 22577 és 275, 8672, 679, 7283, becsukni 577, 869.

Ilyen sifirozott szerelmes leveleket küld Bánffy szerelmes babáinak, a főispánoknak.

* **Charousek és Csigorin.** A nemzetközi saktorna két győztese ma folytatta döntő küzdelmét a királydíjért a Vigadó kisteremben, hol az érdekes játékot ezuttal is nagy közönség nézte. Csigorin orosz játékot kezdett, mire Charousek két huszáros játékkal felelt. A küzdelem rendkívül érdekesen folyt, a két játékos minden lépése támadó és egyszersmind védő is volt. Az orosz mester később igen heves támadásával nagy zavarba hozta Charouseket, ki annyi ideig gondolkodott, hogy a védekező lépés megtételére már csak három-négy percze maradt. A döntő pillanatban rendkívül ügyes lépéssel valahogy rendbe hozta ugyan hadállását, de Csigorin újabb támadásával szemben már nem tudott védekezni és kevéssel két óra előtt föladata a partit. Csigorin e szerint már két döntő partit nyert, s így, ha a harmadikat csak remis-re hozza is, ő lesz az első díj nyertese. Charousek mint-hogy négy párti van kitűzve — szintén nyerhet még kettőt, de Csigorint már nem győzheti le, legfeljebb egyenlővé lehet vele. De még ha nem nyeri is meg ezt a két játékot Charousek, az, a mit végzett, kétségkívül nagyon figyelemreméltó. Ide jöttek a világ legelső sakkjátékosai, lexikonokban megörökített híru mesterek s Charousek, az ismeretlen nevű egyetemi hallgató az egész versenyen át diadallal állotta meg a sarat valamennyivel szemben. Csak az utolsó pillanatban kerekedett felül a mesterek legnagyobbja s még most is kétséges, elviszi-e magával Moszkvába Viktoria ezüzt szobrát.

x Megtekintésre méltó azon szép 12 ós ezüst evőszerszám mely Löfkovics helybeli ékszerész cég saját terve után egy helybeli előkelő hölgy kelengyéhez készült s most említett cég kirakatjában a hölgyközönség méltó érdeklődését kelti fel. — Ezen ötvösműben kiváló izlés és szép tiszta munka öszpontosul.

Az új parlament.

— Az első ülés. —

A képviselőház arculatja egészen megváltozott. Az újságírók bámulva tekintenek szét és hirtelen azt hiszik, hogy ügynök-kongresszuson vannak. Csupa ismeretlen nagyságok és ismert apróságok foglalnak helyet a parlamentben. Ime a Bánffy Dezső milliókon vásárolt parlamentje.

A kormány tagjai elfoglalják bársonyszékeiket s midőn Bánffy a terembe lép, az egész ház földig hajol s mindaddig hajolva marad, míg a miniszterelnök helyét elfoglalja.

— Ez az engedelmesség első nyilvánulása, suttogja Bánffy és nagy meglepedéssel ültetik bársonyszékében általa.

Az Apponyi helyén Csókán Tódor kormánypartí nemzetiségi ül, a kit Bánffy csodabogárnak vett és Ugron Gábor helyét Weisz Berthold foglalja el. Horánszky helyén büszkélkedik Goldstein Számi és Bartha helyén Boór Benedek végzett földes ur.

Apponyi, Ugron, Horánszky, Bartha, Wekerle, az öreg Helfy Náci bácsi stb. ott ülnek a karzaton és várják az első hangokat.

Szilágyi Dezső bus melacholiával tekint szét. Ejh, de satnya állapot. Hát aztán kivel birkózzék az én talentumom, ha még vihar sem lesz a házban. Már pedig hogy nem lesz az bizonyos. A kuruczokat Dezső pénzzel és katonasággal mind kiirtotta.

Boór Benedek: Tisztelt ház! Engem önzetlen lelkesedés vezetett.

Bartha (leszól a karzatról) Bánffy pénze vezette!

Szilágyi Dezső [Busan nyul a csengetyühöz és kedvetlenül csenget]. Kérnem kell az igen tisztelt karzaton, ne méltóztassék felbeszakítani a képviselő urat, mindaddig, míg nem fejezte ki magát érthetően.

Csókán: Én, mint nemzeti...

Apponyi (Leszól a karzatról) Az én voltam, én vagyok és én leszek. Ön nemzetiségi!

Szilágyi Dezső. (Arcza kiderül és szelíd mosoly vonul ajkain.) Ez a hang milyen ismerős. A magyar parlament dicsőséges multjából csendült felém! (Elábrándozik.)

Bánffy. Kérem az elnök urat sziveskedjék rendreutasítani a közbeszólót.

Szilágyi Dezső. Apponyi gróf ur kérem kell, (hangja elesuklik) kérem kell önt, hogy a miniszterelnök ur kérését vegye figyelembe...

Weisz Berthold. Én nemcsak nagylelkűségemnek, de vitézi mivoltomnak is tanujelét adtam és...

Ugron Gábor. Tiltakozom mindkét állítás ellen!

Szilágyi Dezső (Ismét felkapja fejét. Nyugtalan lesz, mint a harci paripa, midőn riadó trombita hang üti meg fülét. Ismét me-reng ábrándozik.)

Bánffy (ingerülten.) Kérem az elnök urat utasítsa rendre a közbeszólót és üríttesse ki a karzaton!

Szilágyi (Szórakozottan.) Weisz Berthold urat rendre utasítom és ha tovább is zavarják a karzaton, a tisztelt házat kiürítem!

Bánffy dühösen szalad ki minisztereivel együtt a házból és a hírlapírók karzaton, valamint a halgatóság körében frenetiks taps tör ki Egyszerre kiáltanak fel:

— Eljen a karzat!

Törvénytörések.

Eljegyzés a léghajóban.

Debreczen, okt. 27.

A nyáron megírták a lapok azt, hogy Várady Béla orfeuménekes s Petzke Klára, a turf latogatói előtt ismert Petzke Kálmán trener leánya, a Godard féle boldog emlékeztető léghajóban tartották meg eljegyzésük ünnepét.

A lapoknak ez a híre a Typographia című szaklapnak egy másik kicsiny, de annál durvább hír megírására adott alkalmat. A kérdéses újdonságnak „Magyarok vigadjatok!” volt a felirása s azon kezdődött, hogy ezer esztendőben csak egy olyan „muri” esik, aminőt most csapnak a magyarok.

A sértések miatt Petzke Klára sajtópört indított a lap felelős szerkesztője, Lipp Károly betűszedő ellen, aki ma állt az esküdtek előtt. A tárgyalást Zsitvay Leo elnök vezette s a szavazók: Cseke és Czekéltus bírák voltak, jegyző Kálmay Miklós dr. A panaszos atyjával együtt ül a panaszosok helyén s ügyvédet is hozott magával, dr. Fráter Samut, a panaszt beadó Guthi Soma dr. helyettesét. A vádlott Pollacsek Sándor dr. ügyvédet kérte fel védőjéül.

A vádlott előadja az általános kérdésekre, hogy Lipp Károlynak hívják, 35 éves, róm. kath. vallású, nős, betűszedő és szerkesztője a „Typographia” című hetenkint megjelenő szaklapnak.

— Ön írta az inkriminált cikket?
— Nem én, de az illetőt nem nevezhetem meg.

Jogában áll a választ megtagadni.
— A ki írta családos ember és díjtalanul írta, nem akarhatom tehát, hogy miatta állását is veszítse.

Pollacsek Sándor dr. védő: Mikor olvasta ön a cikket, a kinyomatás előtt vagy csak azután?

— A kinyomatás — előtt.

Ennyire terjedt egészen a bizonyítás és rögtön a párbeszédet következtek. Fráter dr. röviden arra utal, hogy felét, a ki tisztességes fiatal leány, minő durva támadás érte, amiért eltérően a rendes szokástól, eljegyzését egy léghajón ünnepelte meg. Kéri a vádlottat vétkesnek nyilvánítani. Pollacsek Sándor dr. azt hiszi, hogy védenéze szolgálatot tett a moralnak, midőn megrótt egy olyan tény, a mely a közérkölcsebe és közszokásba ütközik. Hiszen ha valaki léghajóban jegyzi el magát s ezt csupa reklámból is megírta a lapokban, nemsokára azt is olvashatja a fogjuk, hogy X. ur eljegyzett a hölgyét uszónadrágban. (Nagy derűltég.) Az ilyen frivolitásokat szigoruan el kell ítélni, különösen akkor, mikor ügyfelében volt annyi diszkreczió, hogy az illetők nevét elhallgatta. A panaszos csak a reklámot hajhászta tovább, mikor a dolgot az esküdtek elé vitte s mert csak ez vezette, kéri az esküdteket, hogy mentseék fel a vádlottat, ki rögtön azután, hogy akadt valaki, a ki a cikket magára vette, kész volt bocsánatot kérni.

A párbeszédet után az esküdtek vissza vonultak a tanácskozássra. A verdikt szerint az esküdtek 9 szóval 3 ellen megállapították a vétkeséget, mire a sajtóbíróság Lipp Károlyt egy heti fogházra és 20 forint pénzbüntetésre ítélte. A vádlott kezesség mellett szabadlábon maradt.

Eladó

Mandel Samu és Társa
Hajdumegye Kaba szőlőszetében **50000 fás gyökerező szőlő ojtvány**

alany Ripária Portólis,

a következő fajokban:

olasz Rizlig, nemes Kadarka
ökörsem, vegyes bor és csemege fajok ezre **120** frt.

Piros bakar, mézes fehér ezre **125** frt.

Muskat Lunel, Chasselas rouge és Chasselas blanc ezre **130** frt.

Hirdetmény.

Vagyonbukott Kutas G. debreczeni kereskedő cég csődtömegéhez leltározott s a csődeltár 727. és 728. tétele alatt felvett s 81 frt 20 kr. beszerzési árban felvett 113 liter hordós és 60 üveg palackos bor, továbbá a csődeltár 764-802; 804-809; 811-832 s 834-839 tételei alatt felvett, összesen: 1424 frt 88 kr. névértékű aktív követelések folyó év november hó 4-ik napján d. u. 3 órakor a Paksy Imre kir. közjegyző ur közbejöttével Debreczenben Miklós utca 2080-ik háznál a legőbbet ígérőnek nyilvános árverés utján eladni fognak.

Bővebb világoztatást ad alulírt
Debreczen 1896 okt. 24.

Dr. Irinyi István
ügyvéd tömeggondnok.

Arany Érem. **Kárpáti mellszörp** Érdem Érem.

KÖHÖGÉS ELLEN

mell- és tüdőbetegék részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyalkasodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használható.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr, egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti melthea.

Egy nagy csomag 40 kr, egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használhatók a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő **Molnár Lipót** gyógyszerésznél Kassán, Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerésztárában Tisza-Palota.

614. sz.
1896.**Pályázati hirdetés.**

Hajdúvármegye december havi rendes közgyűlésén egy szolgabírói állás, mely évi 805 frt fizetés és 200 frt lakbérből álló javadalmazással van összekötve; továbbá ezen állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő más állások választás utján fognak betölteni.

Ezen hivatali állásokra ezennel pályázat hirdettetik, s felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez f. é. december hó 1-ő napjának d. u. 5 órájáig annyival inkább benyujtsák, mert később érkező pályázati kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

Debreczen 1896 október 16.

Gróf Dégenfeld József.**Petroleum****legolcsóbb bevásárlási forrás.**

Az. idény beálltával van szerencsém a t. cz. közönséget értesíteni, hogy **amerikai császár olajat**

Korona és szalon petroleumot

5 és 10 literenként, jutányos áron mellett, megrendelésre, házhoz szállítok.

Üzletemben mai naptól fogva:

tiszta fehér szagnélküli**gacsországi gyulékony petroleum**

literenként

15 krajczárért kapható,

mely cikkre a t. közönség figyelmét különösen felhívom.

Kiváló tisztelettel

Térei József,

petroleum-, festék- és szíradék áru üzlet
Nagy-Hatvan-u. 1098. Hochfelder ház.

Telefon.

Szagnélküli gyulékony petroleum.

Szagnélküli gyulékony petroleum.

KÖHÖGÉS,**rekedtség és elnyálkásodásnál**

a torok és légzési szervek

MINDEN ZAVARAINÁL

melegen ajánljuk

EGGER

kiváló hatású

mellpasztilláit.

kaphatók 25 és 50 kros eredeti dobozokban, minden gyógyszerárban és nevezetesebb gyógy-füszerezletben.

Fő és szétküldési raktár

EGGER A. FIAI

Nádor-gyógyszertára

BUDAPEST, Váci-körút 17.

Ranunkel H. és Fia
posztó és kézműáru nagykereskedésükbe
(Fő-utca 1711. sz. a,

megérkeztek a legújabb bel és külföldi

gyapju divatszövetek,

melyek igen jutányos áron adatnak el.

A mult évről megmaradtak pedig gyári áron alul árusítatnak ki.

Ugyanott több rendbeli kényelmes lakás azonnal kiadó, értekezhetni az üzletben.

Értesítés!

Van szerencsém értesíteni, hogy több nagyobb

alkalmi bevásárlás

folytán azon helyzetben vagyok, hogy az alant felsorolt árukat a következő

hatalatlan olcsó

árakon árusítom el:

	krtó/	krtó	
Jó mosó vellek minden színben	14	Posztó kendő szegett minden színben	36
Női ruhaszövetek	14	Dupla széles téli szövet	20
Szintartó kartonok	12	Vasalt Pique ing	80
Flanell fejkendők	22	Kaschmir kendő	32
Selyem fejkendők	60	Fekete ternó	30
Posztó fejkendők rojttal minden színben	36		

Továbbá női és férfi alsó ingek, paplanok, szőnyegek, vásznak, harisnyák, haraszt és posztó nagykendők **bámulatos olcsó árakon.**

Tisztelettel

KISS LAJOS.

Tisza-palota.

Tekintettel a közeledő vetési időnyre — van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

(a csehországi Thomasművekből eredő)

a legmagasabb díjakkal
kitüntetett

Thomasfoszfátlisztet

szavatolt 15-20% citrátban oldható foszforsav tartalommal és 80-100% porfinomsággal

Felülmulhatatlan, minden talajra alkalmas trágyaszer különösen sovány talajok javítására, kitűnő hatású az összes gabnaneműek, kapás és olajnövények, lóhere és luczerna, szőlő, komló és kerti veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatásosabb és legolcsóbb foszforsavtrágya, tekintettel hatásának tartósságára felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav tartalomért szavatosságot vállalunk, netán hiányzó mennyiséget megtérítünk. — Árjajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosítással a legkészségesebben szolgálunk.

a csehországi Thomasművek eladási irodájának vezérképviselője

a magyar korona országainak területén

Kalmár Vilmos Budapest, Erzsébet-körút 34. szám.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGKIÁRULÁS.

Összes raktáromon levő elegáns, divatos
férfi-, fiu- és gyermekruhák
 míg a készlet tart

25%-al a beszerzési áron alul végkiárusítottak.
 Kivánatra a beszerzési számla felmutattatik.

STEINER JÓZSEF

férfi ruha-csarnok Biedermann-Palota, Főpiacz 2138. sz. a.

Gyártelep: Debreczen, Homok-kert sor.

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a helybeli **Első hazai érczkoporsógyár Városháza alatt lévő temetkezési intézetemnek vezetését öcsémre GEBAUER FERENCZ** urra bízom, ki eddig is üzletemben működött, és midőn a n. é. közönségnek irányomban tanúsított bizalmát megköszönöm, kérem avval jövőre is üzletemet megajándékozni.

Magamat ajánlva maradtam,

kiváló tisztelettel

GEBAUER KÁROLY

csász. és kir. szab. első hazai érczkoporsógyár tulajdonosa.

Hivatkozva a fenti hirdetemnyre van szerencsém a mélyen tisztelt vevőink szíves tudomására hozni, hogy a helybeli **GEBAUER KÁROLY városház alatt levő Első hazai érczkoporsógyár intézetének** vezetését átvettem és azt egész újonnan rendeztem be, úgy hogy a legmagasabb igényeket is e téren kielégíthetek. Tekintve hogy gyárunk az országban a legelső és legnagyobb, határozottan állítjuk, hogy ugy olesóság, mint **egyedüli gyáros Debreczenben e szakmában minden versenyen felül állunk**, ugy olesóság, mint kiszolgálattal, gyártmányainkat a m. t. gyászoló közönségnek gyári árban bocsátjuk rendelkezésükre. Hogy üzletünk minden igényt kielégíthessen, a következő gyászokcsik állanak a helybeli üzletünk és vidéke rendelkezésére, melyeket a legjutányosabb árban bocsátunk a gyászoló család rendelkezésére és pedig

- 1-ször Egy impozáns mély gyász tiszta fekete udvari üveges kocsi.
- 2-ször Egy impozáns lila gyász kocsi arannyal diszitve (nők részére.)
- 3-ször Egy disz üveges kocsi fekete ezüsttel.
- 4-ször Egy fekete üveges kocsi.

- 5-ször Egy diszes hófehér gyermek üveges kocsi.
- 6-ször Egy diszes kék üveges kocsi.
- 7-ször Egy diszes fekete ezüstös kocsi.
- 8-ször Egy egész fekete fedeles kocsi.
- 9-ször Egy kék fedeles gyermek kocsi.
- 10-ször Két koszoru vivő kocsi.

Továbbá elvállalunk minden e szakmába vágó intézkedéseket és a legponosabban végrehajtjuk. Magamat egész bizalommal a m. t. gyászoló családok szolgálatára felajánlva, maradtam

tisztelettel

a Gebauer-féle Első hazai érczkoporsó-gyár debreczeni temetkezési intézetének megbízottja

Gebauer Ferencz.

Gyártelepünk: Debreczen Homok-kert sor.

Az országban és országon kívül a következő helyen vannak intézeteink, bizományi raktáraink és üzleti összeköttetéseink, és pedig:

Abony	Déva	Halas	Kun-Szent-Márton	Károly	Selmeczbánya	Tiszaújfalv
Alsó-Lendva	Déaványa	Holdmező-Vásárh.	Kisújszállás	Szeben	Segesvár	Török-Szt.-Miklós
Abauj-Szántó	Deés	H.-Böszörmény	Kun-Szent-Miklós	Szöllős	Székelyhíd	Turkeve
Apatin	Debreczen	H.-Dorog	Kézdi-Vásárhely	Bánya	Székesfehérvár	Tarnow
Aszód	Dombrád	Heves	Kaba	Nagy-Kikinda	Szerencs	Tisza-Fődvár
Budapest	Daruvár	Hátszeg	Kalocsa	Mihály	Szikszó	Trencsén
Baja	Eger	Igló	Kis-Czel	Becskerék	Sámbor	Torda
Belgrád	Eperjes	Jászberény	Karlóca	Kálló	Székelly-Udvarhely	Troppau
Béké	Esztergom	Jolsva	Lemberg	Salonta	Szászváros	Ujvidék
Beregszász	Érsekújvár	Jáskisér	Lugos	Nyíregyháza	Szarvas	Uj-pest
Bentertze	Eszék	Jász-páti	Lőcse	Nyitra	Szabadka	Ungvár
Berettyó-Ujfalu	Fiume	Jászárokszállás	Liptó-Szt.-Miklós	Oros-háza	Sátora-ja-Ujhely	Versecz
Brassó	Fehérvár	Kisvárd	Laibach	Oravicza	Sztaniszlau	Vác
Braila	Fehértemplom	Kecskemét	Mármaros-Sziget	Ó-Beese	Szolnok	Vukovár
Belényes	Felsőháza	Kunfélegyháza	Makó	Ócsöd	Szentes	Vágújhely
Béla	Félegyháza	Karczag	Mezőtur	Pápa	Szoboszló	Zenta
Berzany	Gödöllő	Kassa	Mar. svásárhely	Przemysl	Szamosújvár	Zimony
Brod	Göllnitz	Krakkó	Miskolcz	Pancsova	Szombathely	Zágráb
Brod	Grác	Körmöczbánya	Monor	Uozsony	Szatmár	Zombor
Cegléd	Gyöngyös	Kolozsvár	Mátészalka	Paks	Szeged	Zólyom
Csaba	Gyula	Komárom	Margita	Petrozsény	Teschen	Zsombolya
Czernowitz	Győr	Kézmárc	Mitrovicza	Rima-Szombat	Temesvár	
Csik-Szereda	Gyulafehérvár	Kolomea	Nagy-Várad	Siklós	Tokaj	
Csongrád	Gyertyó-Sz-Miklós	Kanizsa	Kőrös	Sámson	Tarnopol	

Gyártelep: Debreczen, Homok-kert sor.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.

Ércz és müvirág koszoruk gyári raktára.

Ércz és müvirág koszoruk gyári raktára.